

סיפורי

מעשיות גליון

לשלחן השבת

פרשת
וישלח

ט"ז כסלו שנת תשפ"ב
לפ"ק

שנה 3, גליון 7-8
(59-60)

ויצאל אלוהי אל ידו מוסדות היכל הקודש הרמב"ם

והקיסר, כשהיה נשלח, עמד ובקש מהמוזליכים אותו שיניחוהו, כי אף על-פי-כן הייתי קיסר שלכם, ובדאי עשיתי לכם טובות, עתה חנני נא בזאת והניחו אותי לילה, כי בדאי לא אשוב אל המדינה עוד, ואין לכם להתירא. הניחו לי ואלף ואהיה על כל פנים חפשי ימי חיי שיש לי לחיות. והניחו אותו. והיה הולך והולך. בין כך ובין כך עברו כמה שנים, והיה הולך והולך הקיסר ובא על הים. ונשא גם-כן הרזח את הספינה ובא גם-כן אל המדבר הנ"ל. עד שבא אל המקום שיושבים שם אלו השנים הנ"ל (הינו הכחור בן הערניר ובתו היפת-תאר, שלבושה בבגדי זכר, כנ"ל). ולא הכירו זה את זה, כי כבר נתגדל הקיסר בשערות וכבר עברו כמה שנים. וכן הם גם-כן כבר נתגדלו בשערות, כנ"ל. ושאלו אותו: מאין באת לבאן? והשיב להם: על ידי סוחר וכו', וכן הם השיבו לו וכו'. וישבו שם אלו הנ"ל יחד, והיו אוכלים ושותים, כנ"ל. והיו מנגנים בכלי-שיר, כי כלם היו יכולים לנגן, כי זה קיסר, וכן הם יכלו גם-כן לנגן, כנ"ל.

והוא, הכחור הנ"ל, היה הכריה ביניהם, כי כבר היה שם מכבד. והיה מביא להם בשר ואכלו והיו שורפים שם עצים, שהיו יקרים מן זהב בישוב, והיה אותו הכחור הנ"ל מוכיח להם (לשון הוכחה וברור דברים), שפאן טוב לבלות ימי חייהם כפי הטוב שיש לבני-אדם בעולם בישוב, טוב לפניהם לישוב פאן לבלות פאן ימי חייהם. ושאלו אותו: מה טוב היה לך, שאתה אומר, שפאן טוב יותר לפניהם? השיב להם וספר לפניהם מה שעבר עליי שהיה בן ערניר וכו', עד שבא לבאן, ומה היה לו בזה שהוא בן ערניר, שהיה לו כל טוב, גם פאן יש לו כל טוב. והוכיח להם, שטוב לבלות פאן ימי חייהם.

שבת קודש פרשת כי תבא, שנת תשפ"א לפרט קטן, ראש הישיבה שליט"א שבת בויליאמסבורג יע"א. בבוקר לאחר התפילה ב'קידושא רבא' ראש הישיבה שליט"א המשיך את השיעור בספר הקדוש 'ספורי מעשיות', מעשה י, מבערגיר ועני.

רבינו הקדוש מספר:

והקיסרית שלחה תכף להחזיר את הפרניר עם אשתו הערנירין והכניסה אותו בפלטיין שלה.

הכרת הטוב

הקיסרית הייתה צדיקה גדולה וזכרה היטב את החסדים שהסוחר עשה עמה, שהוא מסר את נפשו להצילה, לכן קודם כל כשנעשתה קיסרית, היא שלחה שיחזירו את הסוחר ואשתו, כדי לשלם את 'הכרת הטוב' שיש לה אליו.

השובע יש לנו בפרשה את פרשת בכורים, שזו מצוות 'הכרת הטוב', אדם שיש לו שדה שגדלים בו פרות, צריך להגיע לבית המקדש עם הפרות הראשונים שהתבשלו ולהודות בהם להשם על השדה שלו, כמו שכתוב (דברים כו, ב): "ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלקיך נתן לך, ואמרת אליו הגדתי היום" (שם, פסוק א), תגיד לכהן: אני לא 'כפוי טובה' (ספרי דברים, פסקא רצט), ורק עכשיו אחרי שהביא בכורים הוא יכול ללכת לביתו לאכול מהפרות.

כך גם צריך להכיר טובה לכל אדם שעשה לך טובה, הכרת הטוב היא המידה הכי יפה, לעומת זאת 'כפיות טובה' זה מידה מאוד מגונה.

סיפור לשבת

סיפורי אשר בנחל

עם לבן גרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים מסופר על הרבי מסאטמאר זי"ע, שנסע לארץ ישראל בשנת תשי"ב. הוא לא רצה לנסוע במטוס מטעמים הכמוסים עמו, והפליג באונייה, אשר נסיעה כזו בימים דאז ארכה כשבועיים.

ובאמצע הדרך הוצרך להחליף אניה ולנסוע ברכבת, ובעברו ברכבת ברומי, אמר לכמה אנשים שליוו אותו, שאם הוא כבר פה, הרי הוא רוצה לרדת בתחנה, ולראות את שער טיטוס, אשר בנו לכבוד

דרך השער הזה.

והחל לבכות - בראותו את המגורה ושאר כלי המקדש חקוקים שם, ואמר את הפסוק הזה (תהילים קיט, ח): "מאוויבי תחכמני מצוותיך, כי לעולם היא לי", מה שהאויבים רוצים לעשות, צריכים לעשות בדיוק ההיפוך, אם הערב רב רוצים להעביר את הילדים על הדת, צריכים לברוח מהם כמטחוני קשת, ולהישמר מהם מאוד, ולהשגיח על הילדים - כבבת עיניכם, ולדאוג שהם יהיו פי אלף מכם, אז לכל הפחות יהיו כמוכם, אבל אם תשאפו שיהיו רק פי עשרה מכם, אזי יהיו פי כמה וכמה דרגות ירודות מכם.

טיטוס, יימח שמו, בעת שחזר מארץ ישראל, אחר שהחריב את בית המקדש, רחמנא ליצלן, וחקוקה על זה המגורה וכלי המקדש, ויהודים הולכים בגלות.

תכף כשהלך הרבי למקום ההוא, אמרו לו התושבים, שיש בידם קבלה מאות בשנים, שיהודים אינם עוברים דרך השער. ושאל מהו המקור לזה? ואיש לא ידע לענותו, עד שהגיע איזה אדם ואמר: דבר אחד אני יודע, שמאן שנוסדה המדינה, הכריזו שכיום כל אחד יכול לעבור דרך השער.

תכף כששמע זאת הרבי, אמר: עכשיו אני מבין, שיש לזה מקור, שאסור לעבור

שאלו הקיסר הזה הנ"ל: השמעת מאותו הקיסר? השיב לו ששמע. שאל אותו על היפת-תאר, אם שמע ממנה. השיב לו גם-כן: הן. והתחיל הבחור להתרועע ואמר: זה הרוצח! (הינו אותו הקיסר הנ"ל שדברו ממנו, כי הוא לא ידע, שזה שמדבר עמו הוא הקיסר בעצמו. והיה הבחור אומר בכעס כחורק בשניו עליו ואמר בכעס זה הרוצח). ושאלו (הינו זה הקיסר, שנרמה לאיש אחר, שאל להבחור): מפני מה הוא רוצח? השיב לו: בשביל אכזריות שלו ונסותו פאתי לכאן. שאלו: ואיך? וישב בעצמו הבחור, שבכאן אין לו ממי להתירא, והגיד לו וספר לו כל אותו המאורע שעבר עליו.

הבחור סיפר לו (בלי שידע שהוא הקיסר בעצמו) כל מה שהוא סובל בגלל הקיסר, שהקיסר לקח ממנו את השידוך שלו, ורצה להרוג אותה, על ידי שישליך אותו למים, ובגללו הוא נודד פה במדבר שנים ארוכות וכו' וכו' ובפרט שכל זה עוד לאחר שאביו עזר לו במסירות נפש והחזיר לו את אשתו.

ושאלו: אם היה זה הקיסר בא לידך היית נוקם בו עכשיו? השיב לו: לאו. (כי הוא היה רחמן) אדרבא! הייתי מפרנסו כמו שאני מפרנס אותך.

זה היה קורה אפילו בלי אותה אדם

זה יהודי ירא כשר; אפילו שהקיסר הצר לו כל כך בחיים, עדיין מאמין הוא שהכל נגזר עליו משמים, לכן הוא לא כועס בכלל על הקיסר.

זה בשבילנו לימוד גדול מאוד, שאדם יחיה עם זה, בידיעה: "כל מה שעובר עלי מגיע מהשם יתברך, לא פלוני" אשם ולא אלמוני" אשם, ובודאי שהאדם שהביא זאת עלי, שהוא היה השליח - ייענש על כך, אבל אני מאמין שזה היה קורה אפילו בלי אותו אדם, כי נגזר מהשם יתברך שזה יקרה ליי".

רזא דגלגולא

אני יושב כל היום עם בחורים, אני שומע כל היום בחורים בוכים: 'אמא שלי התעללה ביי, 'אבא שלי התעלל ביי, 'כל מה שאני סובל זה בגלל ההורים שלי' וכו', צריך לחזור בתשובה על כאלה טענות ועל כאלה קושיות על השם יתברך, ולהחזיר בעצמו שכל מה שעובר עלי, כל הקשיים וכל הצרות שלי וכו' וכו', בכל מקרה הייתי צריך לעבור, כי כל הדברים שאדם מתמודד איתם בעולם אלו דברים שאי אפשר להבין, כל אדם מתמודד עם הקשיים שלו, זה 'רזא דגלגולא', זה מגיע אליו בגלל שהוא צריך לתקן דברים מהגלגולים הקודמים שלו, לכן לא שייך להאשים ולכעוס על האדם שגרם לו זאת.

שוב התחיל הקיסר להתאנח ולגנח: כמה שיבת רעה ומרה להקיסר הזה, כי שמע, שהיפת-תאר שלו נאכרה, והוא נשלח! ויאמר, עוד אותו הבחור: בשביל אכזריותו ונדלותו שלו אבד את עצמו ואת בתו, ואני נשלכתי לכאן; הכל על-ידו! שאלו עוד (הינו הקיסר להבחור): אם היה בא לידך היית נוקם בו? השיב לו: לא! אדרבא! הייתי מפרנסו ממש כמו שאני מפרנס אותך. ויתודע הקיסר אליו והודיעו, שהוא בעצמו הוא הקיסר הנ"ל, ומה שעבר עליו וכו'. ונפל עליו (הבחור הנ"ל) והבקו ונשקו.

חבקו ונשקו

כאן רואים את גדולתו של הבחור, הוא הרי עכשיו התודע שהקיסר נמצא לידו, שהקיסר הזה הרע לו את חייו, הוא אמלל אותו, כל השנים הוא מתגלגל רק בגללו, אבל במקום שינקום בו עכשיו, וישלם לו רעה כגמולו, הוא חבקו ונשקו.

זה מדרגה גדולה, שלאדם לא תהיה בכלל טינה בלב על האדם שכל כך התעלל בו מתוך אמונה ברורה שהכל מהשם יתברך, וכלל לא להיות כאוב מהזולת.

והיא (הינו היפת-תאר, שהיתה גם-כן שם, רק שהיתה נדמית לזכר) ששמעה כל זאת, מה שאלו מדברים זה לזה.

והבחור הנ"ל היה דרכו לילך בכל יום ועשה לו סימן בשלשה אילנות.

לא התייאש

הבחור עדיין לא התייאש מהכתב, שהוא קיבל מבת הקיסר לפני שנפרדו אחד מהשני, וכל יום עדיין הלך לחפשו בין האילנות.

כי היה שם אלפי אלפים אילנות, ובקש שם הכתב הנ"ל (הינו בשלשה אילנות מהם) ועשה בהם סימן כדי שלמחר לא יצטרך לבדק ולחפש פאלו השלשה אילנות. בלי האי ואולי ימצא אותו הכתב הנ"ל. (דהיינו הכתב שהיא שלחה לו שזה אבד לו בין העצים כנ"ל).

שחרית, מנחה וערבית

מוהרא"ש זכרנו לברכה מסביר (בספר נהרי אפרסמון), שלושת העצים הם 'שלוש התפילות' שיהודי מתפלל בכל יום, שחרית, מנחה וערבית; האדם שרוצה למצוא את הכתב, הכוונה שהוא רוצה למצוא את ה'שידוך' שלו עם

מהפריץ, ולו בניים רבים, ובת אחת יפת תואר. ובימים דאז לא היו תלמודי תורה ובתי ספר, אלא נטלו כמה משפחות את בניהם, והיו שוכרים להם מלמד. ואותו בעל בית מרזח היה בעל אמצעים, אזי שכר מלמד פרטי לבניו, והמלמד היה יהודי מבוגר אלמן.

יום אחד הגיע בנו של הפריץ גער כבן שבע עשרה, ואמר לאביו: אני רוצה לקחת לי לאשה את בתו של בעל בית המרזח. הפריץ ניסה לשדלו לסגת ממחשבתו וכו', אך הבן באחת - אני רוצה אותה לאשה. ולא - אאבד את עצמי לדעת.

ניגש הפריץ באכזריות ליהודי הנ"ל ואמר לו אם תיתן לי את ביתך-מה טוב, ואם לאו-אהרוג אותך ואשתך ובניך. וענה היהודי: תן לי להתיישב בדעתך, והלך

(אשר בנחל חלק מט. מכתב ט' קפא).

פינת החינוך

סיפורי 'אשר בנחל'

חינוך בני ובנות ישראל היה בראש מעייניהם של היהודים בכל הדורות, לצורך כך הם השקיעו רבות בחינוכם וכתוצאה מכך זכו לראות פרות יפים מאוד, והילדים היו מוכנים למסור נפשם למען הקב"ה, כ"ק מוהרא"ש זי"ע סיפר סיפור נפלא על כך.

קראו ותחי נפשכם.

הצדיק הקדוש ר' לייב שרה'ס היה תלמיד הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, וכיצד זכה להיות כ"כ דבוק בהקב"ה, שמלאכי מעלה יהיו מצויים אצלו, אשר אין לנו מושג בזה כלל, ותמיד היה עוזר לכל נצרך, ומה זכה שקראוהו על שם אמו? אלא ארע מקרה מזעזע מאוד.

היה יהודי בעל בית מרזח שחכרו

השם יתברך, הוא רוצה להתחיל להרגיש את השם יתברך, שהשם יתברך קרוב אליו, שיתפלל את שלוש התפילות, אז הוא יזכה להרגיש את השם יתברך.

יש לי פגישה...

אבל צריכים לדעת, שצריך להתפלל במנין, פה בעיר בוודאי אין תירוצים על זה - אפילו בערים קטנות גם אין תירוצים לא להתפלל במנין, זה בדיוק כמו שיש לאדם תור - שבטוח יגיע בזמן, ולא יתבלבל בתירוצים של איחורים, כך צריכים לחייב את עצמו להיות הזמן של התפילה, כדי לא להחמיץ תפלה בציבור - אבל פה בעיר יש הרי כל היום מניינים לשחרית מגחה וערבית, צריכים להזהר על כך מאוד.

אברך צריך גם שידוך...

כל אחד יכול לפרש את ענין הכתב לפי מצבו, לבחור שמצפה לשידוך שלו, אז ה'כתב' הכוונה לשידוך שלו, שיתחזק בשלש התפילות, והוא יזכה למצוא את זיווגו, אברך שכבר יש לו את השידוך שלו, אבל אין לו שלום בית, הוא צריך גם שידוך, הכוונה בשידוך זה לא סתם להתחתן, כי מה יש לך מזה שאתה נשוי אתה לא מסתדר עם האישה? שיבקש מהשם יתברך בתפילה: "רבוננו של עולם תעזור לי שיהיה לי 'שלום בית', שאדע איך לחיות עם אשתי בשלום, תן לי שכל שאדע איך לדבר אליה".

ישבו אחד ליד השני

רואים פה בסיפור שבת הקיסר היתה השידוך המיועד לבחור, והם כבר ישבו אחד ליד השני, אבל הם לא התחתנו, וכך לצערנו ישנם אנשים שחיים הרבה שנים עם האישה שלהם אבל אין להם קירבה זה לזה, הוא מחפש עדיין את הכתב, הוא רוצה ליזכות לשידוך אמיתי עם אשתו, אז זאת עצתו שיבקש על זה מהשם יתברך, וכך יזכה לשלום בית אמיתי ונכון.

אני לא הולכת לדבר איתך שבע שנים

חכמינו זכרונם לברכה אומרים (חולין נט). שיש יתוש שנקרא "בקא", וכל אורך חייו זה יום אחד, ובמקום שהיתוש הזה ישמח עם בן הזוג שלו - הם רבים ועושים רוגז אחד על השני, הנקבה אומרת לזכר: "הַיְיִתִּיהָ לְבַר מַחֲוָזָא דִּסְקָא מְמַיָא וְסָלִיק וְאִיפְרָךְ בְּסַדִּינְיָן, וְאִוְתִיבַת עֲלֶיהָ וּמְצַת מִינֵי הָ וְלָא הוֹדְעַת לִי", ראיתי שנשכת אדם ששט בנהר ולא קראת לי לאכול מהדם שלו, לכן אני לא הולכת לדבר איתך שבע שנים, הסיפור הזה כה מגוחך, הם חיים בקושי יום אחד והם רבים לשבע שנים, זה מאוד מצחיק כשמספרים את זה על יתוש, וזה מאוד מצער כשהאדם עצמו מתנהג כך, אנשים חושבים שנשארים פה לתמיד, ולא קולטים שכל החיים עוברים כמו חמש עשרה דקות, מדוע לריב על שטויות?! חבל שקצת הזמן שחיים שיעבור במריבות.

תלוי בפה

שלום בית תלוי בפה, שהבעל ידבר יפה לאשתו ויתן לה מילים טובות, רבינו אומר ש'שלום בית' זה עבודת השם, כמה שאני מדבר מזה אני רואה שזה הדבר הכי קשה לקיים, יותר קל לאדם להוציא כסף מכיסו ולקנות מתנה לאשתו, מאשר לומר לה את המילים: "אני אוהב אותך", "את החיים שלי", "אני מודה להשם שהתחתנתי איתך". לא שאני אומר שלא לקנות מתנה לאישה, רק אני אומר שהעיקר צריכים לתת מילים טובות.

היא לא צריכה את זה...

ביום רביעי האחרון פגשתי אברך, שאלתי אותו: "אתה אומר מילים טובות בבית?" הוא אומר לי: "אני מדבר אליה יפה, אבל אני לא נותן לה מילים טובות, כבר ניסיתי את זה לפני כמה שנים וראיתי שהיא לא צריכה את זה", מה הכוונה היא לא צריכה את זה? אתה לא היית רוצה שאשתך תדבר אליך כך? בוודאי שהיית רוצה שאשתך תתן לך מילים טובות, תן לה מילים טובות.

למה דרכת פה!?

ואם אשתך צועקת עליך, אל תבהל, תקשיב לה ותתנצל בפניה, לדוגמה,

היא שטפה את הרצפה, והיא צועקת עליך: "למה דרכת פה!?" תבקש סליחה, ותגיד לה: "סליחה, אני אזהר יותר", "במה אוכל לעזור לך?"

עד שמתכוונים לזה באמת

אפילו שלא מתכוונים עדיין באמת למילים שאומרים, אומרים את זה כל כך הרבה עד שכבר מתכוונים לזה באמת, שאדם עושה את עצמו שמח ובמצב רוח טוב לאשתו עד שיהיה כך באמת.

הכלה הצולעת והעיוורת

אם שמחים בכאילו - נהיים שמחים, כמו שהגמרא אומרת (כתובות יז). שבת הלל אומרים שכשרוצים לשמח חתן צריכים לשבח את הכלה ולומר שהיא "כלה נאה וחסודה", שואלת הגמרא: "אפילו אם היא כלה עיוורת צולעת צריך לומר כך?" ועונים בית הלל: כן! שישבחו אותה בעיניו! תמיד כשאני לומד את הגמרא הוא אני מסתכל בכל המפרשים כדי למצוא את ההסבר לכך, לכאורה מאוד קשה להבין, הוא יודע הרי את החסרונות שלה, שהיא צולעת ועיוורת, ומה פועלים בזה שמשבחים אותה? ומצאתי שאחד מהמפרשים מסביר, שכך זה אצל אנשים, שאפילו שהאדם יודע את האמת, אבל כשהוא שומע איך שמשבחים, הכל כבר שונה לגמרי, והיא כבר לא אותה כלה עיוורת וצולעת.

לשבח את השידוך

אימי שתחי' אומרת לי תמיד כשאני סוגר שידוכים לחתן וכלה שההורים שלהם כועסים עליהם וכו', שאשבח את השידוך בפני החתן, ואומר לו איזה שידוך טוב הוא קיבל, כדי לשמח אותו, כי לצערנו אין לו מי שיאמר לו כמה שהשידוך טוב, וכשהוא שומע כמה שזה טוב - זה נהיה באמת טוב!

הוא חייב לעשות שם קומיזיץ...

יום אחד חתן עלה לביתי, והראה לי את הגביע החדש שהוא קיבל במתנה מהכלה שלו, לצערנו אין לו בית, אין לו אף אחד שישבח בפניו את הגביע, אז ישבחתי את זה כמה שזה יפה, וכמה שזה שווה. המציאות היא, שלאדם אין שום הנאה מדברים יקרים ויפים אלא רק אם הוא יכול להראות אותם למישהו, לדוגמא, כשאדם בונה בית חדש, אם הוא לא יכול להראות את זה לאף אחד, זה כלל אינו שווה, הוא חייב לעשות שם קומיזיץ כדי שאנשים יראו איזה יופי זה.

לנסוע כמו מזוודה דוממת..

זו העצה בהכל, בפרט כעת שנוסעים לרבינו לראש השנה, שצריכים לעשות את זה עם שמחה, לא לנסוע כמו מזוודה דוממת... אלא לעשות עסק מזה, אפילו שקשה הנסיעה, צריכים לעשות את עצמנו כאילו שמחים עד שכבר נהיה באמת שמחים.

נוסעים כבר לרבינו!

ראש הישיבה שליט"א תפס את בנו בשמחה עצומה, ואמר: "נוסעים כבר לרבינו! נוסעים כבר לרבינו!" - כך צריכים לעשות, שהנסיעה תהיה עם השמחה הכי גדולה, לדבר לפני כן איזו שמחה היא זו, וכמה אנו מצפים לזה, בפרט בשנה זו, שבדרך כלל נוסעים פעם בשנה, אבל השנה מחכים לזה כבר שנתיים, כי לא היינו שם שנה שעברה בראש השנה.

בחול המועד סכות מאה ועשרים שנה!

מישהו שאל אותי, מתפללים בעשרת ימי תשובה: "זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר החיים, למענך אלקים חיים", ו"מי כמוך אב הרחמים, זוכר יצוריו לחיים ברחמים", וכן הלאה מתפללים תפילות רבות על 'חיים', מה יעשה אדם שבראש השנה הוא כבר בן מאה ותשע עשרה שנה, ובחול המועד סכות הוא יהיה בן מאה ועשרים שנה! הוא הרי לא יכול לחיות יותר, כי אדם לא יכול לחיות יותר ממאה ועשרים שנה, שגם הוא יתפלל את התפילות שמבקשים בהן על חיים?

שאלתי אותו: אתה חושב ש'החיים' שמבקשים, הכוונה לסוג החיים שאתה חושב? חיים כאלו שחיינו לפני שנה, הם אינם חיים, אנו מבקשים מהשם יתברך שנוזכר ל'חיים', שהם הן כשחיים פה בעולם הזה והן בעולם

הבא - שנהיה 'חיים', כמו שחכמינו זכרונום לברכה אומרים (ברכות יח).
"צדיקים במיתתן נקראו חיים", צדיק אפילו לאחר מותו הוא נקרא חי,
כי הוא אחד עם הקדוש ברוך הוא, הוא דבוק בהשם יתברך גם בחייו וגם
כשהוא כבר לא חי. אלו כל התפילות שאנו מתפללים בתפילות הימים
הנוראים.

וְכִשְׁהָיָה חוֹזֵר מִשָּׁם, הֲיָה בָּא עִם עֵינָיו כְּכוֹיֹת מִחֶמֶת שֶׁהָיָה בּוֹכָה,
כְּשֶׁבִקֵּשׁ וְלֹא מֵצֵא. שְׁאֵלוֹ אוֹתוֹ: מַה אַתָּה מִבְּקֵשׁ בְּאֵלוֹ הָאֵלֹהִים, כִּנְ"ל,
וְאַחֲרָיֶךָ אַתָּה חוֹזֵר וְעֵינֶיךָ כְּכוֹיֹת? הַשִּׁיב לָהֶם וְסַפֵּר לָהֶם כֹּל אוֹתוֹ
הַמַּעֲשֵׂה, שֶׁבַת הַקִּיּוֹסֵר שֶׁלָּחָה לוֹ כֶּתֶב וְכו', וְטָמְנָן אוֹתוֹ בְּאֵלוֹ הָאֵלֹהִים, וְבָא
רוּחַ סְעָרָה וְכו', כִּנְ"ל, וְעַתָּה הוּא מִבְּקֵשׁ אוֹלֵי יִמְצֵא. אָמְרוּ לוֹ: לְמַחֵר,
כְּשֶׁתֵּלֵךְ לְבִקֵּשׁ, גִּלְךָ גַּם-בֶּן עַמֶּךָ, אוֹלֵי נִמְצֵא אֲנַחְנוּ אוֹתוֹ הַכֶּתֶב. וְכֵן
הָיָה, וְהִלְכּוּ הֵם עִמּוֹ גַּם-בֶּן, וּמִצֵּאָה הֵבֵת קִיּוֹסֵר אֶת אוֹתוֹ הַכֶּתֶב בְּאֵיֶלֶן,
וּפְתָחָה אוֹתוֹ וְרָאָתָה, שֶׁהוּא כֶּתֶב-יְדֵהָ מִמֶּשׁ.

הַשְׂבָּח בְּרַעְיָתָה: אִם תִּגִּיד לוֹ תִּכְרַךְ שֶׁהִיא הִיא, כְּשֶׁתִּתְחַזֵּר וְתִפְשֹׁט אֵלּוֹ
הַמְּלַבְּוִשִׁים וְתִתְחַזֵּר לְיִפְיָה וְתִהְיֶה שׁוֹב יַפְתָּ-תֵּאֵר כְּמִקְדָּם יוֹכֵל לִפְלֹ וְלִגְזֵעַ,
וְהִיא רוֹצֶה שֶׁיְהִי כְּשֶׁרוֹת כְּדָת. וְהִלְכָה וְתִחְזִירָה לוֹ הַכֶּתֶב, וְאָמְרָה לוֹ,
שְׂמִצֵּאָה הַכֶּתֶב. וְתִכְרַךְ נֶפֶל חֲלָשׁוֹת. וְתִחְיֶי וְהִבְרִיאוֹ אוֹתוֹ, וְהָיָה בִּינֵיהֶם
שְׂמִחָה גְדוֹלָה.

שניהם נוסעים באותה מטוס

אנו מתכווננים כבר לנסיעה לרבינו הקדוש לראש השנה, השם
יתברך יעזור שנפעל כל טוב. אבל צריכים לדעת, שכל שיש אמונה
יותר חזקה - רואים יותר ישועות, בוודאי, שכל אחד שנוסע לרבינו
זוכה לתיקון שרבינו הבטיח, אבל כדי שיוכל לראות מופתים זה תלוי
באמונה. יכולים להיות שני חברים, שניהם נוסעים באותו מטוס
ויושבים על אותו ספסל, ואחד מגיע לביתו עם ישועות, והשני לא
רואה שדברים השתנו אצלו לטובה, מה ההבדל? אלא זה תלוי איך
נסעו, כשנוסעים עם אמונה חזקה, לפני הנסיעה יושבים עם האישה
ועושים רשימה מה הולכים לבקש אצל רבינו, לדוגמה, הילד מדבר
קצת בחוצפה, הילד מרטיב בלילה באמצע השינה, הילד הולך קצת
עקום, מתקשרים מהתלמוד תורה עם תלונות על הילד וכו', וגם
כותבים מה צריכים, לדוגמה, צריכים סוכה חדשה, גג נפתח לסוכה,
כסאות חדשים, ספה חדשה, מטבח חדש, צריכים לסייד את הבית
וכו' וכו', ונוסעים עם אמונה שהולכים לפעול את כל זה אצל רבינו,
אזי באמת מגיעים הביתה עם ישועות, ולאט לאט יראו שהכל משתנה
לטובה. כמו שרבינו הקדוש אומר (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפז): מדוע
רואים אצל האנשים ממדינת קיר"ה (אונגריה) שהם רואים תמיד
מופתים מצדיקים, כי יש להם אמונה חזקה בצדיקים, ורבינו אומר:
"כי באמת הצדיק גודאי מלא מופתים", וכשמאמינים בדבריו ושמים
לב לכל מילה שהצדיק אומר אזי זוכים למופתים גדולים.

וכמובן שהעיקר נוסעים כדי לבקש על עצמנו: "רבונו של עולם תעזור
לי שאהיה יהודי כשר, אני רוצה כבר לזכות להתפלל וללמוד, שכבר
אתנקה קצת מכל הדברים הרעים שאני עושה ומסתכל".
השם יתברך יעזור שנציית לרבינו והיו לנו חיים טובים, אמן.

שבת קודש פרשת וילך, שבת שזובה, שנת תשפ"ב לפרט קטן, שבת
ראש הישיבה שליט"א בווייליאמסבורג יע"א. בבוקר לאחר התפילה
ב'קידושא רבא' המשיך ראש הישיבה שליט"א את השיעור בספר הקדוש
'סיפורי מעשיות', מעשה י', מבערגיר ועני.

ראש הישיבה הקדים מהמסופר מקודם,

הבחור, בן הבערגיר הגיע למדבר, הוא החביא את המכתב שהיא נתנה
בתוך עץ, לאחר מכן הגיעה רוח סערה ושברה את כל העצים, הלך בן
הבערגיר וסיפר את הסימנים לכמה מלכים. לאחר מכן הוא שב למדבר, וכל
יום הוא היה הולך לחפש את הכתב. במשך השנים הגיע לשם הקיסר הרע
שמקודם היה עני והערגיר - אבי הבחור - ריחם עליו; הוא גילה את זהותו
לבחור. לאחר מכן הגיעה לשם גם בת הקיסר מחופשת לגבר, היא עדיין לא
רצתה לגלות את זהותה. הבחור היה המנהיג ביניהם.

ממשיך רבינו הקדוש ומספר:

וְתִבְחֹר הַנְּ"ל הָיָה רַבּוֹ לִילָךְ בְּכֹל יוֹם וְעָשָׂה לוֹ סִמְנֵי בְּשִׁלְשָׁה אֵילָנוֹת,
כִּי הָיָה שָׁם אֲלָפֵי אֲלָפִים אֵילָנוֹת, וּבִקֵּשׁ שָׁם הַכֶּתֶב הַנְּ"ל (הֵינּוּ בְּשִׁלְשָׁה אֵילָנוֹת
מִתְּמָה) וְעָשָׂה בְּהֵם סִמְנֵי כְּדֵי שֶׁלְמַחֵר לֹא יִצְטָרֵךְ לְבַדֵּק וְלִחְפֹּשׁ בְּאֵלוֹ הַשְּׁלֵשָׁה
אֵילָנוֹת. כִּלֵּי הַאֵי וְאוֹלֵי יִמְצֵא אוֹתוֹ הַכֶּתֶב הַנְּ"ל. וְכִשְׁהָיָה חוֹזֵר מִשָּׁם, הָיָה בָּא
עִם עֵינָיו כְּכוֹיֹת מִחֶמֶת שֶׁהָיָה בּוֹכָה, כְּשֶׁבִקֵּשׁ וְלֹא מֵצֵא.

רבונו של עולם, תחזיר אותי אל הכתב

כבר דיברנו כמה פעמים מזה, השלושה עצים זה הולך על שלושת
התפילות שתיקנו אנשי כנסת הגדולה, שחרית, מנחה וערבית (עייני ברכות לג),
יהודי צריך להתפלל את שלושת התפילות האלו בהם מבקשים מהשם יתברך
(שמונה עשרה, ברכת השיבנו): "השיבנו אבינו לתורתך, רבונו של עולם, תחזיר
אותי אל הכתב, תחזיר אותי אל התורה הקדושה", צריכים לבקש מהשם
יתברך כל יום את שלושת התפילות, ולהאמין שאולי בכל זאת אזכה שאוכל
למצוא את הכתב ואוכל לחזור אל השם יתברך.

שְׁאֵלוֹ אוֹתוֹ: מַה אַתָּה מִבְּקֵשׁ בְּאֵלוֹ הָאֵלֹהִים, כִּנְ"ל, וְאַחֲרָיֶךָ אַתָּה
חוֹזֵר וְעֵינֶיךָ כְּכוֹיֹת? הַשִּׁיב לָהֶם וְסַפֵּר לָהֶם כֹּל אוֹתוֹ הַמַּעֲשֵׂה, שֶׁבַת
הַקִּיּוֹסֵר שֶׁלָּחָה לוֹ כֶּתֶב וְכו', וְטָמְנָן אוֹתוֹ בְּאֵלוֹ הָאֵלֹהִים, וְבָא
רוּחַ סְעָרָה וְכו', כִּנְ"ל, וְעַתָּה הוּא מִבְּקֵשׁ אוֹלֵי יִמְצֵא. אָמְרוּ לוֹ: לְמַחֵר,
כְּשֶׁתֵּלֵךְ לְבִקֵּשׁ, גִּלְךָ גַּם-בֶּן עַמֶּךָ, אוֹלֵי נִמְצֵא אֲנַחְנוּ אוֹתוֹ הַכֶּתֶב. וְכֵן
הָיָה, וְהִלְכּוּ הֵם עִמּוֹ גַּם-בֶּן, וּמִצֵּאָה הֵבֵת קִיּוֹסֵר אֶת אוֹתוֹ הַכֶּתֶב בְּאֵיֶלֶן,
וּפְתָחָה אוֹתוֹ וְרָאָתָה, שֶׁהוּא כֶּתֶב-יְדֵהָ מִמֶּשׁ.

הַשְׂבָּח בְּרַעְיָתָה: אִם תִּגִּיד לוֹ תִּכְרַךְ שֶׁהִיא הִיא, כְּשֶׁתִּתְחַזֵּר וְתִפְשֹׁט אֵלּוֹ
הַמְּלַבְּוִשִׁים וְתִתְחַזֵּר לְיִפְיָה וְתִהְיֶה שׁוֹב יַפְתָּ-תֵּאֵר כְּמִקְדָּם יוֹכֵל לִפְלֹ וְלִגְזֵעַ,
וְהִיא רוֹצֶה שֶׁיְהִי כְּשֶׁרוֹת כְּדָת. וְהִלְכָה וְתִחְזִירָה לוֹ הַכֶּתֶב, וְאָמְרָה לוֹ,
שְׂמִצֵּאָה הַכֶּתֶב. וְתִכְרַךְ נֶפֶל חֲלָשׁוֹת. וְתִחְיֶי וְהִבְרִיאוֹ אוֹתוֹ, וְהָיָה בִּינֵיהֶם
שְׂמִחָה גְדוֹלָה.

כשהוא רק קיבל חבר הוא מיד מצא את זה

כאן מונח דבר עצום, כאן מרומז המעלה הגדולה כשיש חברים; בן
הבערגיר כבר שרף שנים ארוכות בחיפוש אחרי הכתב, הוא לא יכל למצוא
את זה, אבל איך שהוא רק קיבל חבר שעזר לו לחפש את הכתב הוא מיד
מצא אותו, רואים כמה נצרך שיהיה חבר טוב.

אם פורשים מאשה - זהו תשובה ...

צריך שיהיה חבר טוב, חבר טוב זה דבר חשוב מאוד. מוהרא"ש היה
תמיד מצטט את המדרש (ויקרא רבה י, ה) שמספר מה קרה עם אדם הראשון,
כשהוא נכשל בעבירה של עץ הדעת, הוא אכל את מה שהשם יתברך הזהיר
לא לאכול, הוא פרש מאשתו למשך מאה שלושים שנה מחוסר ידיעה איך
חוזרים בתשובה, הוא חשב שאם פורשים מהאישה - זה תשובה, ובכל השנים
שהוא היה פרוש מאשתו הוא ברא שדים ורוחות רחמנא ליצלן. האריז"ל
הקדוש אומר שעד היום עדיין צריכים לתקן את מה שאדם הראשון קלקל אז
רחמנא ליצלן, ככה זה המשיך עד שהוא מצא חבר, קין בנו.

שניהם עוברים מה שהם עוברים

מה הפירוש קין היה חבר, הוא הרי היה בנו? רק מה זה נקרא חבר?

חבר נקרא כששניהם עוברים מה שהם עוברים והם מתחזקים ביחד. לכן עד שלקין בנו לא היו מעברים לא יכל אדם הראשון להתחזק איתו, איך ילך אדם הראשון אל קין ויגיד לו שהוא חטא, קין הרי לא חטא, אבל כשקין חטא הוא הרג את הבל אחיו, הלך אדם הראשון ושאל אותו: "מה נשאר עם המעשה שעשית שהרגת את הבל?" השיב לו קין: "עשיתי תשובה", כשאדם הראשון שמע מבנו קין שהוא עשה תשובה הוא התחיל לסטור לעצמו בפנים וצעק: "כל כך גדול כח התשובה ואני לא ידעתי מזה עד עכשיו?!"

מאה שלושים שנה אני לא יודע שאפשר לעשות תשובה?! וזה היה בשבת, ומיד הוא החל לשיר להשם יתברך את המזמור (תהלים צב, א) "מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה'", כל כך טוב להודות לה' על כך שלא עשו טוב, א המזמור הזה חיבר אדם הראשון, רק זה נשכח, ווד המלך הזכיר את זה (כך יש עוד מזמורי תהלים שתיקנו הקודמים רק זה נשכח).

כן, אני אשם

לאדם הראשון נודע הדבר הזה שאפשר להגיד להשם יתברך: "בורא עולם חטאתי, סלח לי!" לפני זה הוא כל הזמן זרק את האשמה על השני, כשהשם יתברך שאל אותו: "למה אכלת?" הוא השיב: "האישה שנתת לי שכנעה אותי לאכול מזה", כשהשם יתברך שאל אותה: "למה אכלת?" היא השיבה: "הנחש שכנעה אותי לאכול מזה", שניהם לא רצו להודות "כן, אני אשם", כל אחד זרק את האשמה על השני.

אולי אתה היית צריך להתחזק?!

לזרוק את הבעיה על השני זה לא חכמה. היו לי כמה סיפורים בהם היא רצה לומר "הוא לא כשר כי הוא עשה עבירה איתי, הוא היה צריך להתחזק", זה לא תשובה כשמאשימים את השני, אולי את היית צריכה להתחזק! תשובה זה שמודים להשם יתברך: "כן אני אשם, אני מתנצל בבקשה תסלח לי."

יש מספיק מקום לכל אחד!

קין היה מושחת, הוא הרג את אח שלו מתוך חשש שמא לא ישאר מקום בשבילו ... יש מספיק מקום לכל אחד! פגשתי אברך באומן, הוא עשה בפני צחוק מקבוצות מסוימות שעשו מניינים נפרדים באומן וכו', שאלתי אותו: "למה אתה עושה צחוק מאחרים? לנו אין מקום לחמישים אלף אנשים, טוב מאד שזה עושה מניין וזה עושה מניין, הם צריכים מאה אלף איש להתפלל בבית מדרש אחד?!"

תשמח שלאחיך יש בית מדרש

יש מספיק מקום לקין ומספיק מקום להבל, אבל קין התרגו על הבל הוא לוקח ממנו ... היה צריך להיות להיפך, תשמח שלאחיך יש בית מדרש, אתה לא היית יכול לסדר ציבור כזה גדול, זה בלתי אפשרי שרב אחד יוכל לנהל, טוב שכל אחד בנפרד, כל חסידות נחלקת לחלקים כי יש כל כך הרבה אנשים, כל אחד צריך מקום להתפלל, כל אחד צריך לקבל עליה, כל אחד צריך להתפלל לפני העמוד ...

בואו נלך לחפש ביחד

זה מה שרואים פה בסיפור, כל זמן שהבחור היה לבד הוא הסתובב עם עיניים בוכיות, אבל איך שהוא רק מצא חברים ואמר להם: "אני מחפש את הכתב בואו נלך ביחד לחפש", הוא מצא את זה, לכן מאוד חשוב לחפש חבורה שיכולים לדבר בה יחד מרבינו הקדוש.

כל היום עם עיניים בוכיות

אותו דבר זה עם בחור, כל זמן שהוא מסתובב לבד, הוא לא מתחתן, הוא הולך כל היום עם עיניים בוכיות, כשהוא מתחתן הוא נהיה שמח והוא יוצא מהבעיות שלו.

אחר-כך אמר אותו הבחור: למה לי הכתב? היכן אמצאנה? כי בהכרח היא עכשו אצל איזה מלך, ולמה לי זאת? אכלה כאן ימי תניי' והשיב לה הכתב ואמר לה: הא לך הכתב ותלך ותשאנה (כי היא נדמית לזכר, כנ"ל) ורצתה לילך. ובקשה ממנו, שילך עמה גם-כן, כי הוא בודאי יקח אותה, והיה הטוב ההוא, אשר יהיה לי, אתן לך חלק גם-כן (הינו שהכתב קיסר, שנדמית לזכר, אמרה אל הבחור, שלא ידע שהיא בעצמה היא היפת-תאר הנ"ל, שילך עמו גם-כן, והוא בודאי יקח את היפת-תאר ויטב עם הבחור גם-כן).

והבחור ראה, שהוא איש חכם (הינו הכתב קיסר, שאני מדברים עליה בלשון זכר כנ"ל), ובודאי ישיג ויקח אותה, ונתרצה לילך עמו והקיסר הנ"ל היה נשאר לבדו, כי הוא היה רוא לשוב אל המדינה, ובקשה ממנו שילך גם-כן, כי מאחר שהוא ישוב ויקח היפת-תאר, אין לו אימה עוד (כי יחזר המלך) ויוכל להשיבו גם-כן.

קבלות טובות לרגל השנה החדשה

עכשיו היינו אצל רבינו הקדוש, אי אפשר לתאר מה זה נקרא לחיות אצל רבינו הקדוש, זאת זכיה גדולה מאד. השם יתברך יעזור שכל אלו שקיבלו על עצמם קבלות טובות לרגל השנה החדשה שעמדו בהם, שמעתי מאברכים דברים יפים שהם קיבלו על עצמם, אחד קיבל על עצמו להתפלל שחריית, מנחה וערבית במניין, השני קיבל על עצמו ללמוד בכל יום את הדף גמרא, כולם קיבלו על עצמם ללמוד חומש, לעבור על הסדרה בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום. השבוע יש פרשה קטנה, פרשת וילך. תסתכלו כמה הרבה חיזוק צריכים כדי לעבור על הסדרה כל שבוע כזוהי כבר עם רבינו, מה הייתי עושה אם לא רבינו?!

כל אחד עושה הפצה ...

אני מודה להשם יתברך שנתן לי את הזכיה לנסוע לאומן, אני מגיע ממשפחות גדולות של מאות נכדים - ממש בודדים מהם נוסעים לאומן, גם אני הייתי יכול להיות כמותם, להיות עסוק בהפצות אחרות, כל אחד עושה הפצה, אחד תולה מודעות נגד פאות, אחד תולה מודעות נגד מעליות שבת וכו' וכו', ואני נתן לך קונטרס שמלמד אותך לדבר עם השם.

ללמוד בברסלב

השם יתברך נתן לי את הזכיה שהייתי ראש השנה באומן, ברוך השם אשתי מרשה לי ללכת לאומן, ברוך השם יש לי מקום איפה לשלוח את ילדי, ילדי לא צריכים לחשוב אחרי ראש השנה 'המלמד לא יגיד כלום, אבל מה יגידו חברי שהייתי ראש השנה באומן? ...' הם לומדים פה בברסלב, מקום שכל התלמוד תורה מגיע לרבינו הקדוש.

ה'קרעפלאך' עדיין קפוא

מוהרא"ש שינה לי את הראש, הוא הפך לי לגמרי את מלחשוב רע לחשוב כמו שצריך לחשוב; אני גדלתי שאישה היא דבר מיותר, היא עשויה רק לבשל ולסדר וכו', אצל משפחות מסוימות אפילו שאבא ואמא היו הושענא רבא בבית המדרש, כשגומרים להתפלל ה'קרעפלאך' כבר צריכים להיות מוכנים, ואם לא אומרים לאישה: "אה, זה לא מוכן, ה'קרעפלאך' עדיין קפואים, אם כן אני הולך עכשיו למקווה ...". מוהרא"ש שאל אותי כמה פעמים: "אשתך מסכימה, היא נותנת לך לנסוע לאומן?" בזה הוא לימד אותי שבעיקר צריכים להסתכל על הבית הפרטי, על האשה, על הילדים.

לשאול את האשה?!

כשהגיע הזמן לעשות 'חלאקה' לבני הבכור נרו יאיר יעצו לי שאני יעשה ה'חלאקה' במירון אצל רבי שמעון, כבר הייתי מקורב אז למוהרא"ש, לכן אמרתי: "אני הולך לשאול את אשתי", זה היה ממש חידוש במשפחתי לשאול את האשה?!" ... אבל מוהרא"ש לימד אותי, בוודאי צריכים לכבד את האבא והאמא, סבא וסבתא וכדומה, אבל הראש צריך להיות בבית, לחיות בשלום ולהסתדר עם האשה והילדים.

מבקשים סליחה מהשם

בואו נכניס את הדיבורים של רבינו בתוכנו, לא להאשים אף אחד, האשה לא אשמה, הנחש לא אשם, "טוב להודות לה'", כל כך טוב להודות להשם יתברך על מה שעשו לא טוב, אומרים להשם יתברך: "האשמה אצלי, אף אחד לא אשם בכשלונות שלי", זוהי התשובה האמיתית, אומרים להשם יתברך: "סליחה השם", אני מתנצל השם, תסלח לי אני שוב לא יעשה את זה."

השם יתברך יעזור שנקשיב לרבינו כך יהיו לנו חיים יפים, אמן.

לאחר מכן ניגן ראש הישיבה את השיר: אומן אומן ראש השנה, אומן אומן ראש השנה ...

שיבת קודש פרשת האינו, שנת תשפ"ב לפרט קטן, שיבת ראש הישיבה בוויילאמסבורג יע"א. בבוקר לאחר התפילה ב"קידושא רבא" המשיך ראש הישיבה שליט"א את השיעור בספר הקדוש "סיפורי מעשיות", מעשה י', מבערגיר ועני.

ראש הישיבה תקציר התחיל בתקציר: בתחילה גורש "בן הבערגיר" למדבר, הוא החביא שם את ה"כתב" בתוך אחד העצים, לאחר מכן הגיעה רוח סערה ועקרה את כל העצים, כך שהוא כבר לא הכתב. לאחר מכן הגיע לשם ה"קיסר", בעקבות זאת שהוא התחיל להתנהג באופן משונה מאוד, הוא סילק את כל הגנרלים שלו, עד שהחליטו לסלק אותו מהעיר. לאחר מכן הגיעה לשם "בת הקיסר" מחופשת לאיש, כי הרוצה רצה למכרה והיא ברחה ממנו.

כל השלושה ישבו שם ביחד. "בן הבערגיר" כבר גילה מי הוא, ה"קיסר" כבר גם גילה מי הוא, אבל "בת הקיסר" עדיין היתה מחופשת, הם הלכו כל יום לחפש את הכתב עד שהיא מצאה אותו, היא מסרה אותו לבן הבערגיר, אבל הוא החזיר לה אותו בחושבו שהיא גבר, והיא אמרה להם: "בואו איתי, אני הרי אתחתן עם בת הקיסר, אם כן אעשה גם לכם טובות".

ממשיך רבינו ומספר:

והלכו אלו השלושה יחד, ושכרו להם ספינה. וכאן אל המדינה, שישושת שם הקיסרית, וכאן אל אותו העיר, שהיא יושבת שם, והעמידו הספינה, וישבה עצמה (בת הקיסר): אם תודיע תקף לאמה, שפאתה תוכל לגוע. ושלחה אצלה באשר שנמצא איש, שידע ידיעה מביתה.

טיפין טיפין

זהו הדרך שצריכים להודיע לבן אדם בשורה, טיפין טיפין, כדי שהאדם לא ימות מרוב שמחה.

אחר כך הלכה בעצמה וספרה להקיסרית כל מה שעבר על בתי, וספרה לה כל המעשה, ולכסוף אמרה לה: והיא גם כן בכאן. אחר כך אמרה לה האמת: אני אני היא, והודיעה לה, שגם החתן שלה, בן הבערגיר, הוא גם כן בכאן, אך אמרה לה, שאינה רוצה באופן אחר, רק שישבו את אביה הקיסר למקומו, ואמה לא היתה מרצית לזה כלל, כי חרה לה עליו מאד על שבשכילו היה כל הנל.

הוא היה הגורם לכל הצרות

היא כעסה מאד על בעלה שה"גאווה" שלו והמידה הרעה של חוסר "הכרת הטוב" גרמה לכל הצרות האלו, שנים רבות לא יכלה ביתה להתחתן עם הבחור. לכן היא לא הסכימה שיחזירו את בעלה.

אך אף על פני כן הקרחה למלאות רצון בתי. ורצו להשיבו ויבקשו והנה אין הקיסר נמצא כלל. והגידה לה בתי, שגם הוא בכאן, והיתה התנהגות והשמחה בשלמות, והמלוכה והקיסרית קבלו הויג הזה ומלכו בכפה.

גם אחר כך לא היה להקיסר הנקן גדלה, כי הכל היה על ידו. המאטראם טפחו טפחו אותו על פניו ודחפוהו. הבערגיר היה לו גדלה מאד (כי הוא) אבי הקיסר, שהוא העקר.

בלוט קתיב (בראשית יט): הרהר המלט, הינו בערגיר, וממנו נולד משיח, שיבוא במהרה בימינו, אמן.

ישראל היה להם סימנים במצרים (שמות א): "פקד פקדתי" מי שיאמר להם זה הקשון, הוא הגואל. ותדבר תמונה: מאחר שידעו כל ישראל מזה, אם כן מהו הסימן? אפשר לא נמסר אלא להקנים.

אף אחד לא יכול להוציא את זה מהפה

מה היה הסימן במצרים מי הגואל האמיתי? כתוב במדרש (שמות רבה ה, א) לבני ישראל היתה קבלה מיעקב אבינו כי מי שיגיד להם: "פקוד פקדתי אתכם", שהשם יתברך זכר אתכם לגאול אתכם ממצרים - הוא הגואל האמיתי, לכן כשהגיע משה רבינו ואמר (שמות ג, טו): "פקוד פקדתי אתכם", בני ישראל מיד קיבלו את דבריו.

נשאלת קושיה עצומה, אם כל אחד בכל רחבי מצרים ידע מהסימן הזה, כל עם ישראל ידעו מהסימן, למה אף אחד לא קם ואמר את זה, כל אחד היה

יכול להגיד: "מורי ורבותי, השם יתברך אוהב אתכם, השם יתברך הולך לגאול אתכם!" ושמעתי מחסיד ברסלב פירוש אמיתי, הסימן הזה באמת לא היה סוד, מי שרוצה יכול לבוא להגיד את זה, אבל אף אחד לא יכול להוציא את זה מהפה, מפחדים לבטא את זה בפה, מי שאומר את זה - מוכרח להיות שהוא הגואל צדק.

בחורים, השם יתברך אוהב אתכם!

כל מגידי השיעורים היו יכולים להגיד: "בחורים, השם יתברך אוהב אתכם!" אבל זה לא יוצא מהפה, עכשיו צריכים להיות רציניים... מה אתה מפחד להוציא מהפה: "פקוד פקדתי אתכם, השם יתברך הולך לעזור לכם!" ככה זה, חיזוק לא יוצא מהפה, קודם צריכים לדאוג שהמצב יתרון, לדאוג אם הכל כבר דופק, והגואל צדק, משה רבינו בא ומחזק את עם ישראל.

וגם על הגואל האחרון בודאי יש סימנים.

מה משיח יגיד - את זה רבינו כבר אומר

מה הם הסימנים של משיח? רבינו גילה כבר; רבינו אמר (חיי מוהר"ן, סימן טו): "ביני לבין משיח אין שום חילוק, רק חילוק אחד יש, אצל משיח שוב לא תהיה בחירה ועכשיו עדיין יש בחירה"; מה שרבינו אומר - זה מה שיגיד משיח, מה שמשיח יגיד - את זה רבינו כבר אומר.

השם יתברך לא כועס עליך

מה יהיו הדיבורים של משיח שרבינו כבר לומד איתנו? משיח יגיד: "השם יתברך אוהב אותך!" "דבר עם השם יתברך!" "השם יתברך לא כועס עליך".

כיצד לא יוצאים ידי חובת וידוי? ...

אחד הביא לי דף עם פירוש על ה"על חטא" שאומרים ביום הכיפור, את הדף הזה מחלקים בבית הספר, כתוב שם בראש הדף: "אם לא מכוונים את פירוש המילות של הוידוי לא יצאו ידי חובה!" אין למורות מה להגיד לתלמידות רק זה, איך לא יוצאים ידי חובת וידוי?! וזה מה שלומדים בבתי הספר ...

אשמנו - חטאתי ...

למה צריך לדעת את הפירוש של ה"על חטא"? אני עדיין לא יודע את הפירוש והמשמעות המדויקים של כל וידוי, מה פירוש: אשמנו. בגדנו. גזלנו. דיברנו דופי. העוינו?! אני מפרש ככה: אשמנו - חטאתי. בגדנו - חטאתי. גזלנו - חטאתי. דיברנו דופי - חטאתי. העוינו - חטאתי. וכן הלאה.

מה פירוש המילה: "ותמגר"?

מוהרא"ש היה אומר בשיעורים, מה פירוש המילה (שמונה עשרה, בברכת ולמלשינים): "ותמגר"? אלא מסתכלים ליד מי הוא עומד, מה כתוב לפניו: "תעקר ותשבר", מה כתוב אחריו: "ותכלם ותשפילם ותכניעם", אם כן יודעים כבר ש"ותמגר" - זה גם משהו מהמשפחה של להימחק, שלא ישאר כלום מהרשעים, אותו דבר עם אשמנו בגדנו וכו' - הכל נקרא דבר אחד: "בורא עולם חטאתי, סלח לי, אני רוצה להיות יהודי, אני רוצה להיות יהודי כשר!"

השם יתברך מנהל את העולם

אותו דבר עם כל ה"ובכן" שאומרים בימים הנוראים בתפילה העמידה, להכלל יש את אותו הפירוש: "השם יתברך מנהל את העולם, שהשם יתברך יתגלה כבר".

תגיד לו פירוש אחד

מגידי השיעורים רואים צורך דחוף ללמוד עם הבחורים: "מילה זו פירושה כך", "מילה זו פירושה כך", ו"אם לא כיוונו לא יצאו ידי חובה" ... תגיד לו פירוש אחד על הכל: "אני רוצה להיות יהודי, אני רוצה להיות יהודי כשר". זה מה שאומר רבינו: "ביני לבין משיח אין שום הבדל".

ספרי רבינו אלו הסימנים

ספרי רבינו אלו הסימנים של הגואל צדק, כשאחד יבוא ויגיד לאנשים: "השם יתברך אוהב אותך", "השם יתברך אוהב אותך" - הוא המשיח.

קצת צריכים גם לשמוח

ראיתי שמובא סיפור מאחד הצדיקים, הוא ראה איך אחד בוכה ביום כיפור כל היום עם "מרה שחורה" גדולה, אומר לו הצדיק: "בלילה כשתשבור את הצום על חתיכת עוגה אז אתה יכול לבכות כמה שאתה רוצה, עכשיו צריכים גם לשמוח, אנו שמחים שאנחנו יהודים, ואנחנו מאמינים בהשם יתברך, והשם יתברך אוהב אותנו, הוא סולח לנו על כל העבירות"; כאלה דיבורים צריכים לדבר עם אנשים.

מְשִׁיחַ יִגִּיד לְיִשְׂרָאֵל כָּל מַה שְּׁעָבַר עַל יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם יוֹם. עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפֶרֶט.

החזקת מעמד

משיח יספר לכל אחד מה שקרה איתו בכל יום, משיח יגיד: "היה לך יום קשה והחזקת מעמד", "היה לך משפחה קשה והחזקת מעמד", "היה לך ניסיון קשה, יכולת להתרגז, הרגשת ש"זהו זה" - לכל דבר יש גבול, כבר עזרתי לה כל כך הרבה ועדיין היא מדברת אלי ככה, עם כל זאת אני הולך שוב להתאפק, אני לא הולך לענות לה, אני שוב הולך לעזור לה, אני הולך שוב לעשות סעודה יפה"; כשיודעים מזה מראש, שמשיח יספר הכל, הניסיון יותר קל.

יהיה סיפור ארוך בהמשכים

המדרש הקדוש (ויקרא רבה לד, ח) אומר, אם ראובן היה יודע שבתורה יהיה כתוב שהוא רצה להציל את יוסף, הוא היה מרים אותו על הכתפיים ומחזיר אותו הביתה אל האבא. ראובן חשב, 'אני יצווה לזרוק את יוסף לבור ובלילה אני יחזור לכאן להציל אותו', אבל אם הוא היה יודע שהתורה הולכת לכתוב את זה, יהיה מזה פסוק שכל עם ישראל יקראו, הוא היה מתחזק ומרים את יוסף על הכתפיים ורץ בשמחה להשיב אותו אל האבא. היה מוהרא"ש נוהג להגיד כל השנים בשיעור של פרשת וישב, בליל שישי, כתוב בפסוק (בראשית ה, א) "זה ספר תולדות אדם", כשמשיח יבוא יהיה ספר מכל אדם ואדם, על כל מה שהוא עבר בחייו, יהיה סיפור בהמשכים ארוך, בתחילה יהיה כתוב על שנותיו הצעירות, לאחר מכן 'יהי אחר' וגו' - הוא כבר התחתן ... כך יכתב כל מה שקרה איתו כל יום.

הניסיון שלי יהיה כתוב בספר

אם אדם ידע 'הניסיון שלי הולך להיות כתוב בספר' 'הניסיון שיש לי בליל שבת הזה, זה כזה ניסיון קשה, אני מרגיש איך אני 'מתפוצץ' - זה הולך להיכנס בספר', הוא ישמח מאוד להתגבר על הניסיון שלו, מתוך ידיעה שמשיח יספר אחר כך הכל.

תנסה לדרוך לו על העצבים ...

היה אדם שהגיע לרב הקדוש מקאצק זכותו יגן עלינו בבקשת עצה שיוכל להתגבר על המידה הרעה של כעס, אמר לו הרבי: "תמתין פה בחדר חיצוני עד שאקרא לך", הרבי קורא לגבאי ואומר לו בקול (כדי שהיהודי שעומד עכשיו בחוץ ישמע): "תנסה להרגיז את האיש הזה, תנסה לדרוך לו על העצבים ... (היהודי הזה הקשיב לכל השיחה) הגבאי נכנס לחדר, תוך כדי שהוא יתנגש ונתקע בו, והגבאי נענה ואמר: "אוי סליחה, לא התכוונתי", היהודי נשאר רגוע ומחייך (ביודעו שהרבי מנסה אותו עכשיו), הוא אומר לגבאי: "זה שום דבר, הכל מגיע מהשם יתברך", מספר דקות אחר כך שוב נכנס הגבאי לחדר עם כוס קפה ביד ותוך כדי הילוכו שופך את כל כולו על היהודי ... הגבאי שוב אומר לו: "אוי סליחה, לא התכוונתי", שוב עונה לו היהודי: "זה שום דבר, הכל מהשם", מספר דקות אחר כך נכנס שוב הגבאי בשלישית וכסא בידו, ונותן ליהודי חבטה הגונה בגב ... הגבאי אומר לו בשלישית: "אוי סליחה, לא התכוונתי", עונה לו היהודי: "לא קרה כלום, גם זו לטובה".

אני עכשיו במבחן

לאחר מכן קורא לו הרבי להיכנס בחזרה לתוך החדר ואומר לו: "אני לא רואה שאתה סובל בכלל מ'כעס', עכשיו ראיתי שלושה סיפורים שלא התרגזת כלל", עונה לו היהודי: "עכשיו זאת לא היתה חכמה להתאפק היות ושמעתי שהרבי אומר להגבאי שילך לנסות אותי, לכן לא

התרגזתי", אומר לו הרבי: זה מה שעושים לך כל יום משמים, הכל רק הצגה מתוכננת, כל דבר שעובר עליך, לדוגמה, אחד שפך עליך כוס קפה, אחד נתקע בך, הכל מהשם יתברך, השם יתברך אומר: הבא נראה אם אתה הולך להתרגז, האדם לא קולט, האדם מבולבל, הוא שוכח שהכל מהשם יתברך, אבל אם ידע האדם שאני עכשיו בניסיון, משמים עוקבים אחרי - הוא היה מתגבר על ניסיונו בשמחה.

עד שאחד מרים את הצ'ק ...

שמעתי שיש פה חברה מסוימת, שמביימים סיפורים ומתעדים אותם, אחר כך הם מראים אותם לכל העולם. לדוגמה, רואים איך הם מניחים על הרצפה בכניסה לבנק, צ'ק של 'עשר אלף דולר' אחר כך עוברים שם כמה אנשים שרואים והולכים הלאה, הם לא מתייחסים לזה, עד שאחד מרחם ומרים את הצ'ק, הוא מנסה לברר של מי זה, הוא נכנס לתוך הבנק ושואל של מי זה, פתאום יוצאים אלה שיזמו את זה, ומגלים את הסוד שהם שמו את זה, הם מראים לכל העולם את האדם שהיתה לו כזאת רחמנות להשיב כזה סכום כסף גדול ...

ראשו מציץ מתוך השק ...

או שהם עושים סיפור אחר, הם לוקחים אדם, באמצע ליל חורף קר, הם מכניסים אותו לתוך שק ומניחים אותו באמצע מנהטן, רואים איך מאות אנשים חולפים שם, והוא מציץ שם מתוך השק כולו רועד מקור ואף אחד לא מתייחס אליו, עד שנעצר אחד פושט את מעילו ונותן את זה לאותו אחד, לפתע יוצאים אלו שיזמו את הסיפור, ומגלים לו את הסוד שהכל פה מתוכנן מראש, והם מראים לכל העולם את האדם שריחם כל כך על האיש ההוא. ככה עושה השם יתברך, הוא עומד מאחורי כל ניסיון ומסתכל איך האדם הזה יחזיק מעמד.

איך עשית את זה?!

משיח יספר: "בליל שבת ההוא הרגשת שאתה הולך לכעוס, למעשה לא כעסת רק נשאת עם חיוך"; "בשבת ההיא העירו אותך הילדים"; ביום פלוני מישוה שפך עליך קפה"; "בתאריך ההוא מישוה לקח חפץ שלך"; "בשבת ההיא לא נתנו לך להיכנס הביתה"; אברך מספר לי, הוא ירד ל'שלום זכר' כשהוא מגיע הביתה הוא רואה שאשתו נעלה את הדלת, "אמרת שאתה הולך רק לשתי דקות, למעשה זה לקח שעתיים! כמה זמן אני צריכה לחכות?" משיח יספר איך הוא לא איבד עשתונות, הוא עוד פעם דפק על הדלת, עד שהיא פתחה את הדלת, ואז הוא פייס אותה, משיח יספר את כל זה, ומשיח ישאל: "איך עשית את זה, איך היה לך את העוז לא להתרגז?!"

תִּמְרָא אֲבָרָה גַּם־בֶּן הַסִּימָנִים, כְּמוֹכָא בְּמִדְרָשׁ (מִדְרָשׁ־רַבָּה פְּרָשַׁת בְּרָאשִׁית פְּרָשָׁה פ"ה). גַּם בְּשִׁהֲיָתָהּ יוֹצֵאתָ לְשַׂרְף, כֹּא הוּמ"מ (הַסִּמָּן־מ"ם) וְהַרְחִיק מִמֶּנָּה הַסִּימָנִים, וְכֹא נִבְרִיאֵל וְקִרְבָּן, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר בְּמִדְרָשׁ, וּמִמֶּנָּה נוֹלַד מְשִׁיחַ, שְׂיִבּוֹא בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

כְּעֵינֵינוּ הַמְבַאֵר בְּמַעֲשֵׂה זֶה, שְׂכַל אֶחָד כֹּא עִם שִׁיר שֶׁל הַשֵּׁק, וְלִקְצָתָם וְכו', הַנִּמְשָׁל מוֹכֵן, שְׂכַמּוֹ בֶן כְּמָה גְדוֹלִים עוֹשִׂים מַה שְּׁעוֹשִׂים, וְכָל אֶחָד אוֹמֵר שִׁירִים וְכִיּוֹצֵא וְרוֹצִים לְהַשִּׁיג תְּכֵלִית הַמְבַקֵּשׁ, וְאֵינֵן מִי שְׂוֹכָה לְעַקֵּר הַתְּכֵלִית הָאֲמִתִּי בְּשִׁלְמוֹת, כִּי אִם הָרְאוּי לָזֶה, וְלִקְצָתָם מְשִׁיבִים עַל יְדֵי שְׂלִיחַ אוֹ מְאֻחָזְרֵי הַכֶּתֶל אוֹ שְׂמֵרָאִים לָהֶם פְּנִים וְכו', כְּמוֹכָא בְּהַמְעֵשֶׂה הַנִּל, אֶךְ לְפִנְי, הֵינּוּ בְּשִׁמְסִתְלֵקִים, מְשִׁיבִים לָהֶם, שְׁעֵרֵינֵן לֹא עֵשׂוּ כְּלוֹם וְכו', כְּמוֹ שְׂכָתוֹב שֶׁם בְּמַעֲשֵׂה סוּף הַתְּשׁוּבָה, שְׂמְשִׁיבָה הַיְפֹת־תָּאֵר, עֵינֵן שָׁם, עַד שְׂיִבּוֹא הַמְּנַהֵיג הַנִּבְכּוֹן וְכו'.

רבינו מביא אותנו אל השם יתברך

ברוך השם זכינו לדעת מרבינו הקדוש, רבינו לומד איתנו כאלה דברים גבוהים, רבינו לוקח אותנו אנשים פשוטים, כפי שאנחנו נראים, ומביא אותנו אל השם יתברך. זה הרי מופת כזה גדול, כל אחד הרי יודע בעצמו 'איך אני נראה', 'מה אני', 'מה אני חושב', 'מה אני רוצה', רבינו לוקח אותי וגורם לי לפתוח בכל יום חומש.

מחר אנחנו מתחילים את הפרשה האחרונה, פרשת וזאת הברכה, אני צוחק מכל העולם, אחד בא ואומר לך: "אולי צריכים להבין מה

